

A KATONAI INGATLANOK ÜZEMELTETÉSBIZTONSÁGI – MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSÉHEZ KIADOTT "MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ" – RÓL

Pécskövi Lajos¹

A Magyar Honvédség Anyagi-technikai Főcsoportfőnöke 53/93/HK 13./ számú intézkedésében elrendelte a katonai ingatlanok üzemeltetés-biztonsági-munkavédelmi ellenőrzéséhez egy módszertani útmutató elkészítését és kiadását.

Az intézkedés kiadásának jelentőségét aláhúzza, hogy a létesítmények, a szolgálati és munkahelyek, valamint a berendezések műszaki-biztonsági állapota az utóbbi évek folyamán leromlott, a szükséges felújításuk, karbantartásuk és javításuk számos helyen és esetben nem történt meg, ezért ellenőrzésükre, a veszélyek feltárására fokozott figyelmet kell fordítani.

Az Útmutató elsősorban a paracsnokok munkavédelmi megbízottainak készült azzal a céllal, hogy kellő alapokat adjon és segítséget nyújtson az ellenőrzésekhez, a szemlékhez és bejárásokhoz. A kiadványban az életből és a baleseti statisztikából merítve - a teljes részletesség igénye nélkül - a legjellemzőbb és leggyakoribb, olykor a legegyszerűbbnek tűnő okok kerültek összegyűjtésre.

A 30/1981. /HK 10./ HM utasítás 12. d. pontja előírja, hogy a munkavédelmi tevékenység során "a parancsnok gondoskodjon a létesítmények, a szolgálati és a munkahelyek, valamint a berendezések, az eszközök biztonságos állapotának ellenőrzéséről, a hibák kijavítására intézkedések kiadásáról".

A gépek és berendezések, a létesítmények /katonai ingatlanok/ biztonságára vonatkozó szabályozásokat, előírásokat az MN PÜSZF-ség

---

1 Pécskövi Lajos hka, MH ATFCSEF-ség Munkavédelmi Osztály főellenőre

106/450/1988. nyt.számú a "Hatályos Alapvető Munkavédelmi Jogszabályok Gyűjteménye" tartalmazza.

A **Módszertani Útmutató** első fejezete a katonai ingatlanok **veszélyes berendezéseinek** üzemeltetésbiztonsági ellenőrzését, a második fejezete a katonai ingatlanok **általános üzemeltetésbiztonsági** ellenőrzési feladatait, a harmadik fejezete pedig a katonai ingatlan **használatba vételének engedélyezését, a Munkavédelmi nyilatkozat** kiadását mutatja be.

1. **Veszélyes berendezésnek** nevezzük azokat, amelyek az élet- és vagyonbiztonság szempontjából fokozottan veszélyesek és ezért annak létesítését, felújítását és üzemeltetését szigorított biztonságtechnikai követelmények és hatósági előírások szabályozzák.

Veszélyes berendezésnek minősülnek a következők:

1. érintésvédelmi berendezés;
2. villamos berendezés;
3. villámvédelmi berendezés;
4. kazán és fűtött nyomástartó edény;
5. nyomástartó edény;
6. gáz- és olajtüzelésű berendezés;
7. acetilén gázfejlesztő;
8. felvonó;
9. emelőgép.

Veszélyes berendezést üzembe helyezni és üzemeltetni akkor lehet, ha arra az illetékes hatóság engedélyt adott, illetve az építetói ellenőrzés a berendezés szabályos létesítését megállapította, illetőleg az esetleg megállapított szabálytalanságokat megszüntették és a használó katonai szervezet parancsnoka munkavédelmi nyilatkozatban a használatbavételt engedélyezte.

A veszélyes berendezések dokumentációit **évente át kell tekinteni**, valamint a berendezéseket a munkavédelmi szemlék során **esetenként**

ellenőrizni kell, továbbá az illetékes hatósági szerveknek megfelelő időszakkal felül kell vizsgálni.

A felülvizsgálat során feltárt hibák kijavítására és a hiányosságok megszüntetésére - a veszélyeztetés jellegének és mértékének sorolásával - a használó katonai szervezet parancsnokának intézkednie kell.

Az élet- és vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető vagy a balesetmentes üzemeltetést akadályozó hibák kijavításáról és a hiányosságok megszüntetéséről haladéktalanul gondoskodni kell. A halasztható javítások idejét a fenntartási tervben kell meghatározni. A katonai szervezet hatáskörét vagy lehetőségét meghaladó esetben az előljáró szerv segítségét kell kérni.

2. A katonai ingatlan mint fogalom a terület /például építési telek/ és a rajta létrehozott stabil tárgyak összessége, amelyek lehetnek:

– épületek /pl. tantermi, legénységi, üzemi, raktári, garázs, konyhai, étkezdei, stb./

– építmények/pl. bunkerek, hangárok, harc- és gépjárműszínek, utak, vasútak, kerítések, stb./

– műtárgyak /pl. hidak, alagutak, aluljárók, felüljárók, átereszek, stb./

– egyéb /pl. őrtornyok, világítótornyok; víztornyok, üzemanyagöltő állomások, stb./

A katonai ingatlanok munkavédelmi ellenőrzése során a műszaki és munkabiztonsági állapotot, továbbá az egészségügyi alkalmasságot kell vizsgálni.

3. A katonai ingatlan akkor vehető használatba, ha az üzemeltető katonai szervezet parancsnoka által kijelölt bizottság meggyőződik arról, hogy az a munkavédelmi előírásoknak megfelel.

Amennyiben a bizottsági ellenőrzés megállapítja, hogy:

– a katonai ingatlannál közvetlen élet- vagy balesetveszély /pl. rövid időn belül el nem hárítható érintésvédelmi vagy villámvédelmi hiányosság, sugárzás-, fertőzés-, mérgezés-, tűz- és robbanásveszély, stb./ áll fenn,

akkor a parancsnok a katonai ingatlan használatba vételét munkavédelmi szempontból **nem engedélyezi**;

– közvetlen élet- vagy balesetveszély nem áll fenn; de szabványtól való eltérések tapasztalhatóak mint pl. a savkamra falazata nem saválló burkolatú vagy a zuhanyozó fölkében nincs felszerelve kapaszkodó vagy a közlekedési térbe benyúló tárgyakat nem látták el színjelzéssel, stb., vagy az előírásoktól, normatíváktól eltértek, mint pl. az adott munkaterületre előírt légcseré nem biztosított, vagy a munkaterület megvilágítása az előírt értéket nem éri el, stb., akkor az ilyen esetekben a parancsnok a használatba vételt munkavédelmi szempontból **csak meghatározott határidőig engedélyezi**.

A szabványoktól, normatíváktól és előírásoktól való eltéréseket már nem lehet kiküszöbölni, mert átépítésre, kijavításra nincs lehetőség, a használatbavételi eljárást a kijelölt bizottságnak akkor is le kell folytatni és a javaslatok alapján szigorító, korlátozó rendszabályok kiadásával vagy az oktatás rendszerességével, fokozásával vagy figyelmeztető feliratok, jelzések, plakátok, táblák alkalmazásával vagy korlátozott, csökkentett tartózkodási időtartam előírásával vagy egyéb áthidaló műszaki megoldás vagy más intézkedés alapján a parancsnok a katonai ingatlan használatba vételét munkavédelmi szempontból a meghatározott határidőig **ideiglenesen engedélyezi**;

– az egészséges és biztonságos feladatvégrehajtás feltételei megvannak, úgy a katonai ingatlanra **végleges használatbavételi engedélyt** lehet kiadni.

A kijelölt bizottságban mindazoknak részt kell venni, akiknek a használatbavételi eljárás során munkavédelmi feladatai vannak /elhelyezési szolgálatvezető, egészségügyi szolgálatvezető, tűzvédelmi megbízott, emelőgép ügyintéző, nyomástartó edények ügyintézője, energetikus, mérgefelelős, sugárfelelős/. A munkavédelmi megbízott gondoskodik arról, hogy a katonai ingatlanra vonatkozó munkavédelmi rendszabályok és előírások a **Parancsnoki Munkavédelmi Utasítás** részévé váljanak, továbbá vegyen részt a Munkavédelmi nyilatkozat elkészítésében. Ideiglenes használatbavételi engedély kiadása esetén kísérje figyelemmel a hiánypótlások határidejét, ellenőrizze az esetleges munkavédelmi korlátozások és szigorító intézkedések betartását.